

28.10.2020

Energiequelle Oy
Aleksanterinkatu 17
00100 HELSINKI

YHTEYSVIRANOMAISEN PERUSTELTU PÄÄTELMÄ KIMPILAMMINKANKAAN TUULIVOIMAHANKKEEN YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTISELOSTUKSESTA

Energiequelle Oy on hankkeesta vastaavana toimittanut 25.6.2020 Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (jäljempänä ELY-keskus) ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (252/2017) mukaisen ympäristövaikutusten arviointiselostuksen.

HANKETIEDOT JA YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTIMENETTELY

Hankkeen nimi

Kimpilamminkankaan tuulivoimahanke, Soini ja Ähtäri

Hankkeesta vastaava

Energiequelle Oy, yhteyshenkilönä Atte Lohman

YVA-konsultti

Sitowise Oy, yhteyshenkilönä Heini Passoja

Hankkeen kuvaus ja vaihtoehdot

Hankkeessa suunnitellaan 24-29 tuulivoimalaa Soinin kuntaan ja Ähtäriin kaupunkiin sijoittuvalle Kimpilamminkankaan alueelle. Hankkeen voimalat ovat yksikköteholtaan enintään 10 MW ja hankkeen kokonaisteho on enintään 290 MW. Voimalan kokonaiskorkeus on enintään 300 m, napakorkeus enintään 200 m ja lavan pituus enintään 100 m. Tuulivoimaloiden lisäksi alueelle rakennetaan tarvittavat yhdys- ja huoltotiet, maakaapelointi voimaloiden välille ja mahdollisesti 1-2 sähköasemaa. Hankkeen sähkönsiirron osalta ympäristövaikutusten arvioinnissa tarkastellaan kahta eri linjausvaihtoehtoa.

Kimpilamminkangas sijaitsee noin 8,5 km etäisyydellä Soinin kuntakeskuksesta etelään ja noin 20 km etäisyydellä Ähtäriin kaupungin keskustasta koilliseen. Hankealue sijoittuu pääosin metsäalueelle, mutta alueella on myös turvetuotantoalueita. Hankealueen pinta-ala on noin 2820 ha.

Ympäristövaikutusten arvioinnissa tarkastellut vaihtoehdot:

Vaihtoehto 0: hanketta ei toteuteta.

Vaihtoehto 1: alueelle toteutetaan enintään 29 tuulivoimalaa. Voimaloiden enimmäismitat ovat napakorkeus 200 m, lavan pituus 100 m ja kokonaiskorkeus 300 metriä. Voimaloiden yksikköteho on enintään 10 MW ja hankkeen kokonaisteho enintään 290 MW.

Vaihtoehto 2: alueelle toteutetaan enintään 24 tuulivoimalaa. Voimaloiden enimmäismitat ovat napakorkeus 200 m, lavan pituus 100 m ja kokonaiskorkeus 300 metriä. Voimaloiden yksikköteho on enintään 10 MW ja hankkeen kokonaisteho enintään 240 MW.

Sähkönsiirron vaihtoehdot:

Vaihtoehto A: rakennetaan uusi noin 30 km pitkä 110 kV voimajohto Alajärven sähköasemalle hankealueen itäpuolella olevan 110 kV voimajohdon rinnalle.

Vaihtoehto B: tuulivoimalat liitetään noin 1,9 km pituisella maakaapelilla alueen länsipuolella sijaitsevan 400 kV voimajohdon varteen rakennettavalle uudelle sähköasemalle.

Ympäristövaikutusten arviointimenettely

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyä sovelletaan hankkeisiin, joilla todennäköisesti on merkittäviä ympäristövaikutuksia. Arviointimenettelyssä arvioitavat hankkeet on lueteltu YVA-lain (252/2017) liitteen 1 hankeluettelossa. Nyt kyseessä oleva hanke edellyttää ympäristövaikutusten arviointimenettelyä hankeluettelon kohdan 7) e) perusteella: *tuulivoimalahankkeet, kun yksittäisten laitosten lukumäärä on vähintään 10 kappaletta tai kokonaisteho vähintään 45 megawattia.*

Hankkeen arviointiohjelma on tullut vireille 23.12.2019 ja yhteysviranomaisen on antanut siitä lausunnon 4.3.2020. Arviointiselostus on tullut vireille 25.6.2020.

Arviointiselostus on hankkeesta vastaavan laatima arvio hankkeen todennäköisestimerkittävistä ympäristövaikutuksista. Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun asetuksen (277/2017) 4 §:ssä säädetään tarkemmin arviointiselostuksen sisällöstä. Arviointiselostuksessa kuvataan muun muassa hankkeen eri vaihtoehtojen merkittävät ympäristövaikutukset, niiden lieventämiskeinot sekä ehdotukset ympäristövaikutusten rajoittamiseksi tai ehkäisemiseksi. Yhteysviranomaisen laatii arviointiselostukseen perehdyttyään perustellun päätelmän hankkeen merkittävistä ympäristövaikutuksista.

Ympäristövaikutusten arvioinnin ja muiden menettelyjen yhteensovittaminen

Arviointimenettelyä ei ole yhdistetty muiden lakien mukaisiin menettelyihin, mutta YVA-menettelyn kanssa samanaikaisesti laaditaan maankäyttö- ja rakennuslain mukaista tuulivoimapuiston osayleiskaavaa. Arviointiselostuksen yhteydessä YVA-yhteysviranomaiselle on jätetty luonnonsuojelulain 65 §:n mukainen Matosuon (FI0800038, SAC) ja Haukisuo-Härkäsuu-Kukkonevan (FI0900093, SAC/SPA) Natura 2000 -alueita koskeva Natura-arviointi.

OSALLISTUMISEN JÄRJESTÄMINEN JA YHTEENVETO ARVIOINTISELOSTUKSESTA ANNETUISTA LAUSUNNOISTA JA MIELIPITEISTÄ

Tiedottaminen ja kuuleminen

Ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta, Natura-arvioinnista ja niitä koskevasta kuulutuksesta ilmoitettiin Ilkka-Pohjalainen, Suomenselän Sanomat, Ähtärinjärven Uutisuutta, Torstai ja Ykköset -lehdissä. Kuulutus on ollut nähtävillä 2.7. – 28.8.2020 Soinin ja Karstulan kuntien sekä Ähtärin kaupungin verkkosivuilla kunta.soini.fi, www.karstula.fi ja www.ahtari.fi. Kuulutus, arviointiselostus ja Natura-arviointi ovat olleet nähtävillä Soinin kunnassa (Multiantie 27 A, 63800 Soini), Soinin kunnankirjastossa (Alajärventie 2, 63800 Soini), Ähtärin kaupungintalolla (Ostolantie 17, 63700 Ähtäri), Ähtärin kaupunginkirjastossa (Lukiontie 3, 63700 Ähtäri), Karstulan kunnassa (Virastotie 4, 43500 Karstula) ja Karstulan kunnankirjastossa (Koulutie 15, 43500 Karstula). Asiakirjat on julkaistu verkkosivulla: www.ymparisto.fi/kimpilamminkankaantuulivoimaYVA.

Arviointiselostusta ja kunnissa samanaikaisesti vireillä olevia tuulivoimahankkeen osayleiskaava-alueuunnoksia koskevat yleisötilaisuudet pidettiin tiistaina 18.8.2020 Hautakylä-salissa (Kylätie 127, Hautakylä) ja keskiviikkona 19.8.2020 Hotelli Mesikämmenessä (Karhunkierros 149, Ähtäri).

Lausunnot arviointiselostuksesta pyydettiin seuraavilta tahoilta:

Alajärven kaupunki, ANS Finland Oy, Digita Oy, DNA Oy, Elisa Oyj, Etelä-Pohjanmaan liitto, Etelä-Pohjanmaan pelastuslaitos, Fingrid Oyj, Karstulan kunta, Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Keski-Suomen liitto, Keski-Suomen museo, Liikenne- ja viestintävirasto Traficom, Luonnonvarakeskus, Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto, MTK Etelä-Pohjanmaa, Metsähallitus / Rannikon Luontopalvelut, Metsänhoitoyhdistys Suomenselkä, Museovirasto, Puolustusvoimat, Seinäjoen museot, Seinäjoen ympäristöterveydenhuolto, Soinin kunta, Soinin kunnan ympäristönsuojeluviranomainen, Suomen Erillisverkot Oy, Suomen luonnonsuojeluliiton Keski-Suomen piiri ry, Suomen luonnonsuojeluliiton Pohjanmaan Piiri ry, Suomen metsäkeskus / julkiset palvelut, Suomen riistakeskus / Pohjanmaa, Suomen Turvallisuusverkko Oy, Suomenselän Lintutieteellinen Yhdistys ry, Telia, Vapo, Ähtärin kaupunki, Ähtärin kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen, Varsinais-Suomen ELY-keskus / Kalatalous ja Väylävirasto.

Lisäksi pyydettiin kommentit Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen Alueiden käyttö- ja vesihuolto-, Luonnonsuojelu-, Vesistö- ja Ympäristönsuojeluyksiköiltä sekä Liikenne ja infrastruktuuri -vastuualueelta.

Yhteenveto saaduista lausunnoista ja mielipiteistä

Arviointiselostuksesta annettiin yhteensä 18 lausuntoa ja 6 mielipidettä, joissa oli yhteensä 97 nimeä. Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen eri yksiköt antoivat 4 asiantuntijakommenttia. Annetut lausunnot, mielipiteet ja asiantuntijakommentit ovat kokonaisuudessa liitteessä 1 (pois lukien kuvat, kartat, liitteet tai henkilötiedot).

Alajärven kaupungin tekninen lautakunta, Suomen Turvallisuusverkko Oy ja Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kalatalousviranomaiset ovat ilmoittaneet, että

heillä ei ole arviointiselostuksesta lausuttavaa. Keski-Suomen museo on todennut, että heillä ei ole huomautettavaa arviointiselostukseen rakennetun kulttuuriympäristön eikä arkeologisen kulttuuriperinnön osalta. Liikenne- ja viestintävirasto Traficomilla ei ole asiasta uutta lausuttavaa, vaan he viittaavat aiemmin (4.2.2020) antamansa lausuntoon.

ANS Finland ei ota kantaa tehtyyn arviointiin, mutta toteaa, että ANS Finland antaa ilmailulain 158 § mukaisia lausuntoja lentoesteistä lentoesteluvan hakemista varten. Suunnittelussa voi hyödyntää lentoesterajoitusten paikkatietoaineistoa, joka on ladattavissa ANS Finlandin verkkosivustolta.

Elisa Oyj pyytää huomioimaan Elisän teleliikenteelle aiheutuvat haitat, sillä kyseisen hankkeen vaikutusalueella on tarve rakentaa korvaavaa verkkoa.

Etelä-Pohjanmaan liitto katsoo, että hanke ei ole ristiriidassa maakuntakaavan kanssa. Seudullisten tuulivoimaloiden alueiden tulee tukeutua maakuntakaavassa osoitettuihin tuulivoimaloiden alueisiin, mutta poikkeamat maakuntakaavan rajauksista ovat mahdollisia ja hankekohtaisesti tarkasteltavia. Kahden tuulivoimalan jääminen maakuntakaavan mukaisen rajauksen ulkopuolelle ei muodosta ristiriitaa maakuntakaavan tavoitteiden, suunnitteluperiaatteiden ja muun sisällön kanssa, ja hankerajauksen poikkeamisen ympäristövaikutukset suhteessa maakuntakaavan mukaiseen hankkeen rajaamiseen on riittävällä tavalla selvitetty.

Fingrid Oyj katsoo, että arviointiselostuksessa esitetyt sähkönsiirron liityntävaihtoehdot ovat Fingridin kanssa käytyjen alustavien keskusteluiden mukaisia. Alueella on suunnitteilla useita tuulivoimahankkeita ja hankkeiden keskinäiseen toteutusjärjestykseen ja -aikatauluun liittyy epävarmuuksia. Liityntäratkaisut vaativatkin vielä lisäselvityksiä ja keskusteluja hankevastaavan, Fingridin ja alueverkkoyhtiön kesken.

Keski-Suomen ELY-keskus pitää kokonaisuutena laadittua ympäristövaikutusten arviointiselostusta kattavana eikä hankevaihtoehtojen välillä ei ole merkitystä Keski-Suomen alueelle. Merkittävimmät vaikutukset Keski-Suomen alueelle kohdistunevat maisemaan ja uhanalaisenpäiväpetolinnun esiintymiseen. Muiden hankkeiden osalta tulee huomioida Kyyjärven Kauniskankaalle suunnitteilla oleva tuulivoimahanke.

Keski-Suomen puolelle sijoittuvien arvokkaiden luonnonympäristöjen osalta olisi tulisi arvioida myös muutosherkkyyttä ja sietokykyä sekä hankkeen välillisiä vaikutuksia luonnonalueiden virkistyskäyttö- ja matkailupotentiaaliin. Yhteisvaikutuksia muiden lähialueiden tuulivoimahankkeiden (mm. Konttisuo) kanssa voisi todentaa teoreettisen tarkastelun lisäksi näkymäalueanalyysillä ja havainnekuvilla.

Natura-arviointia tulee täydentää Aittosuo - Leppäsuon - Uitusharjun Natura-alueen osalta, sillä alue on valittu Natura-verkoston luontodirektiivin mukaisena alueena ja hankkeella voi olla vaikutuksia alueen valinnan perusteena olevaan metsäpeuraan. Arvioinnissa tulee ottaa huomioon Soiniin Konttisuon tuulivoimahankkeen kanssa syntyvät yhteisvaikutukset.

Maakotkaselvityksen yhteydessä esitettyyn törmäysriskimallinnukseen liittyy epävarmuustekijöitä ja käytetty PAT-metodi voi antaa väärää tietoa lajin käyttämisestä

alueesta mm. ulossulkemalla lajin saalistusalueina käyttämistä alueista esimerkiksi turvetuotantoalueita. Myös ydinreviirin määrittelemisen tietyn kiinteän etäisyyden päähän pesäpaikasta vääristää todellista kuvaa lajin eniten käyttämästä alueesta. Mallinnukseen jää tiettyjä epävarmuustekijöitä ja hanke voi vaikuttaa heikentävästi mm. maakotkareviiriin ja sitä kautta edelleen maakotkan selviytymiseen ja elinvoimaisuuteen alueella. Haittojen lieventämiskeinona esitettyä tutkaan perustuvaa pysäytysautomaattia Keski-Suomen ELY-keskus ei pidä täysin luotettavana. Tekopesien rakentaminen on tietyillä reunaehdoilla toimiva lieventämiskeino, mutta niiden rakentaminen ja niistä saatavat hyödyt on arvioitavissa kaavaprosessin aikana. Haaskaruokinnan ongelmana on mm. vaade hyvin pitkäjänteisestä sitoutumisesta ja pesimäreviirillään olevien ja reviirittömien lintujen interaktioihin liittyvät ongelmat.

Keski-Suomen liiton mielestä ympäristövaikutusten arviointimenettely antaa hyvän lähtökohdan hankkeen jatkosuunnittelulle.

Luonnonvarakeskus katsoo, että arviointiselostuksessa on arvioitu vaikutuksia riistalajistoon (esim. hirvi, kanalinnut) riittävällä laajuudella. Mikäli hanke etenee toteutukseen, tulee toteuttaa voimaloihin ja voimajohtoihin luvussa 15.6 esitettyjä keinoja kanalintujen törmäämisen ehkäisemiseksi.

Metsähallitus tuo esille, että johtuen maakotkan suojelustatuksesta ja herkkyydestä ihmistoiminnoille, tulee lajiin kiinnittää erityistä huomiota arvioinnissa ja koko hankkeessa. Hankkeen suunnitteluvaiheessa käynnistettyjä haittojen vähentämistoimia, kuten keinoruokintaa, tekopesien rakentamista ja satelliittimerkintätöiden käynnistämistä pidetään hyvänä asiana. Maakotkaselvitys on tehty kuitenkin teoreettisesti ilman maastohavainnointia tai satelliittiseurantaa. Arvioinnissa ei ole käytetty tuulivoimasuunnittelun avuksi kehitettyä maakotkan elinympäristömallia, minkä on varsin luotettavasti todettu ennustavan kotkien liikkumista reviirillä. Lentomäärä-arviossa ei ole hyödynnetty aiempiin selvityksiin perustuvia tietoja kotkien suosimista tai välttelemistä alueista ja pelkkä etäisyyksiin perustuva arvio sisältää huomattavaa epävarmuutta. Reviirin ns. ydinalueelle voidaan voimaloita sijoittaa, vain mikäli selvitysten luotettavuutta saadaan lisättyä ja niiden mukaan merkittäviä vaikutuksia ei esiinny.

Suunnittelualueella ja erityisesti sen lähialueilla on potentiaalista metsäpeuran elinympäristöä, mutta metsäpeuralle ei ole määritetty riittävää puskuria. Natura-arvioinnissa todetusta poiketen lähin voimala numero 26 tulisi sijoittumaan noin 1,4 km etäisyydelle Matosuon Natura-alueen rajasta eikä selostuksessa ole huomioitu hankealueen koillisosassa osittain hankealueen sisällä sijaitsevaa soidensuojelun täydennysohjelma-kohdetta, vaikka alueen läpi on suunniteltu sähkökaapeli. Myös yhteisvaikutukset muiden tuulivoimahankkeiden kanssa on arvioitu hyvin pintapuoleisesti. Eri hankkeiden yhteisvaikutukset metsäpeuran elinoloihin tulisi myös selvittää.

Puolustusvoimien 2. logistiikkarykmentti toteaa, että YVA-selostuksessa esitetyt arviot perustuvat hankkeen aikaisemmassa vaiheessa annettuun Pääesikunnan hyväksyttävyytyslauseen. Tuulivoimaloiden sijoitteluun on tehty muutoksia, jonka seurauksena hyväksyttävyytyslauseen hanketiedot osittain poikkeavat YVA-menettelyn mukaisista hankkeen vaihtoehtoista. Hankkeesta tulee saada

ajantasaisilla hanketiedoilla myönteinen hyväksyttävyytyslausunto ennen tuulivoimahankkeen rakentamisen mahdollistavan kaavan hyväksymistä.

Seinäjoen museot katsoo, että maisemaan kohdistuvassa vaikutusten arvioinnissa on ollut käytössä asianmukaiset menetelmät, ja vaikutusten tunnistamisen ja merkittävyyden arvioinnin kriteerit ovat pätevät. Arvioinnissa on huomioitu maakuntakaavoissa tai erillisissä rakennusinventointikartoituksissa esitetyt paikallisesti arvokkaat kohteet, mutta Kolun, Hallaperän ja Korkeaperän kyläalueiden rakennetut kulttuuriympäristöt tulee selvittää, jotta tiedetään millaiseen ympäristöön ja mihin arvoihin vaikutuksia peilataan. Hankkeen vaikutukset arkeologiseen kulttuuriperintöön on museon näkemyksen mukaan selvitetty perusteellisesti.

Soinin kunta pitää myönteisenä hanketta kestävän kehityksen mukaisen energiatalouden edistämiseksi sekä uusiutuvan energian tuottamiseksi. Hankkeessa tulee kiinnittää erityistä huomiota voimaloiden sijoitteluun ja negatiivisten ympäristövaikutusten mahdollisimman huolelliseen minimointiin. Kunta toivoo voimalakohtaista lisätarkastelua negatiivisten luontoon ja ympäristöarvoihin sekä ihmisten terveyteen ja toimintaan kohdistuvien vaikutusten vähentämiseksi.

Soinin kunnan ympäristönsuojeluviranomainen pitää esitettyjä arvioita kattavina. Arvioinnit on tehty kuitenkin hankkeen kannalta hyvin suopeasti, vaikka selostuksessa on perusteet tiukemmallekin tulkinntalle. Voimaloiden, sähköjohdon tai -kaapelin sijoittamisella ei tule vaarantaa uhanalaisia luontotyyppisiä, eliö- tai eläinlajeja tai heikentää niiden elinympäristöä tai esiintymisaluetta. Hankkeen toteutuessa erämaatyypinen alue häviää, joten voimaloiden sijoitteluun ja negatiivisten ympäristövaikutusten mahdollisimman huolelliseen minimointiin tulee kiinnittää erityistä huomiota. Maakuntakaavan ulkopuolelle jäävien tuulivoimaloiden (voimalat 24 ja 26) vaikutuksien arviointia tulee täydentää linnustoltaan runsaan Housukallionkorven metsäalueen osalta. Voimaloiden sijoittelu hankealueella tulisi keskittää jo valmiiksi muokattuun ympäristöön ja lähinnä asuin- ja lomarakennuksia sijaitsevien voimalaitosten sijoittelu (voimalat 1, 2, 5, 7, 10 ja 22) ja maksimikorkeus tulisi ottaa tarkempaan tarkasteluun ja selvittää näiden voimaloiden ympäristöluvan tarpeellisuus.

Suomen Luonnonsuojeluliiton Pohjanmaan piiri huomauttaa selostuksen laadusta ja toteaa, että piirin ohjelmavaiheen lausunnon näkemykset eivät ole vaikuttaneet selostusvaiheen laadintaan. Piiri edellyttää maakotkalle riittävää suoja-aluetta ja poistamaan voimaloita lajin reviirin vaatimalta alueelta. Arvioinnissa esitettyjä pesimälinnustolaskennan kohteita pidetään erikoisina, koska moni voimalatontin alue ei ole kuulunut pesimälinnustoselvityksen piiriin. Alue on myös tärkeä ja mahdollinen metsäpeurojen elinalue ja hankkeen voimalat näkyvät häiritsevästi mm. Arpaisten reitille, Sikosuon alueelle, Hallaperän alueelle ja Isojärven alueen mökkitonteille.

Aikaisemmassa lausunnossa esitettyjä luonnon monimuotoisuuden tai virkistyskäytön kannalta merkityksellisiä kohteita ei ole huomioitu eikä voimaloita ole siirretty pois niiden läheisyydestä (mm. voimalat 2, 3, 9, 22, 23 ja 25). Lisäksi voimaloiden 5, 7 ja 10 todetaan aiheuttavan voimakkaita häiriöitä kiinteistöjen käytölle, koska ne sijaitsevat vain reilun kilometrin etäisyydellä hyvin korkeilla mäki-alueilla sijaitsevista asuin- ja vapaa-ajanasunnoista.

Suomenselän lintutieteellinen yhdistys esittää, että Kimpilamminkankaan alueelle ei tule rakentaa tuulivoimapuistoa, koska voimaloiden sijoittelu ei ole mahdollista aiheuttamatta suurta haittaa hankealueen läheisyydessä pesivälle maakotkalle. Selostuksessa esitetyt johtopäätökset linnustovaikutuksista perustuvat puutteellisiin tietoihin maakotkan liikkumisesta ja paras tieto maakotkareviiristä saataisiin satelliittilähettimellä. Yhden vuoden lyhyen aikavälin havaintoja ei pidetä riittäviä ja esim. vuonna 2020 helmi-elokuun ajalla hankealueen sisällä ja sen välittömässä läheisyydessä on tehty kymmeniä kotkahavaintoja. Maakotkan liikkuminen saalistusreviirillään on vaikeasti arvioitavissa eikä voimaloiden sijoittaminen tietylle etäisyydelle pesästä välttämättä poista törmäysriskiä. Pesä ei ole välttämättä keskellä reviiriä, koska maaston peitteisyys ja muut maastopiirteet vaikuttavat reviirin muotoon. Maininta ”Hankealueella on ylipäättään vähän sellaista biotooppia, joka erityisesti houkuttelisi petolintuja saalistelemaan” ei pidä paikkaansa ainakaan maakotkan tapauksessa, sillä kuluvan vuoden havainnoista osa on hankealueen sisällä olevalta turvetuotantoalueelta. Kaavoitusta ei saa aloittaa tai se tulee keskeyttää, kunnes YVA-menettely on saatettu päätökseen.

Väylävirasto toteaa, että liikennevaikutusten arviointi on esitetty riittävällä tasolla. Virasto huomauttaa, että Sähkö- ja telejohdot ja maantiet -ohjeesta on julkaistu selostuksessa esitettyä uudempi versio ja kaapeleiden ja johtojen sijoittamisessa tiealueelle noudatetaan, mitä liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetussa laissa säädetään. Rakennettaessa voimajohtoa maanteiden yhteyteen tulee noudattaa Väyläviraston antamia ohjeita ja Liikenneviraston määräyksiä. Voimaloiden osien kuljetuksia varten maanteiden, siltojen ja rumpujen kantokyky on varmistettava hyvissä ajoin ennen kuljetuksia ja mahdollisista rakenteiden vahvistamisista ja siirrosta aiheutuvista kustannuksista vastaa hankkeesta vastaava.

Ähtärin kaupunki pitää hanketta myönteisenä, koska se edistää kestäväen kehityksen mukaista energiataloutta ja mm. hiilijalanjäljen vähentämistä. Hankkeessa tulee kiinnittää erityistä huomiota voimaloiden sijoitteluun ja negatiivisten ympäristövaikutusten mahdollisimman huolelliseen minimointiin. Kaupunki toivoo voimalakohtaista lisätarkastelua erityisiin luonto- ja ympäristöarvoihin sekä ihmisten terveyteen ja toimintaan kohdistuvista negatiivisista vaikutuksista.

Ähtärin kaupungin tekninen lautakunta pitää tehtyjä arviointeja kattavana, joskin osa vaikutuksista on arvioitu hyvinkin suopeasti. Voimaloiden, sähköjohdon tai -kaapelin sijoittamisella ei tule vaarantaa uhanalaisia luontotyyppejä, eliö- tai eläinlajeja tai heikentää niiden elinympäristöä tai esiintymisaluetta. Selvityksessä on kerrottu erämaatyypisen alueen häviämisestä tuulivoimahankkeen myötä, joten hankkeessa tulee kiinnittää erityistä huomiota voimaloiden sijoitteluun ja negatiivisten ympäristövaikutusten mahdollisimman huolelliseen minimointiin.

Maakuntakaavan ulkopuolelle jäävien tuulivoimaloiden (voimalat 24 ja 26) pois jättämisen vaikutuksia koskevassa tarkastelussa oli ohitettu linnustoltaan runsas Housukallionkorven metsäalue. Poistamalla kyseiset voimalat hankekokonaisuudesta pystyttäisiin huomattavasti vähentämään tuulivoimahankkeen vaikutuksia Matosuon soidensuojelun alueen, Isonneva-Pirttinevan soidensuojelun täydennysalueen sekä Housukallionkorven metsäalueen huomionarvoisiin ympäristöarvoihin ja välttämään uhanalaiseen luontotyyppiin kohdistuvat reunavaikutukset. Näiden kahden voimalan

aiheuttamat ympäristövaikutukset tulee vielä tarkistaa ja sijoittamismahdollisuus kyseenalaistaa useiden kielteisten vaikutusten vuoksi.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen alueidenkäytön näkemyksen mukaan selostus on laadittu selkeäksi ja ympäristövaikutuksia on tarkasteltu pääosin kattavasti. Hanke on vaikutuksiltaan seudullisesti merkittävä, jolloin sen olisi sijoitettava maakuntakaavassa merkityn rajauksen mukaiselle alueelle. Maakuntakaavan mukaisen rajauksen ulkopuolelle sijoittuvien voimaloiden osalta on annettava hyväksyttävät perustelut siitä, ettei maakuntakaavassa esitetyt tavoitteet (mm. alueen linnustoarvot) rajan ylityksestä huolimatta vaarannu. Erityisesti huomioitavana on esim. turvetuotanto ja siihen liittyvät turvallisuusnäkökohdat (tulipalovaara) sekä suhteellisen lähellä sijaitseva vapaa-ajan asutus.

Mallinuksissa ja maisemavaikutusten arvioinnissa on käytetty voimalaa, jonka napakorkeus on 200 metriä, roottorin halkaisija 162 metriä ja kokonaiskorkeus 281 metriä, joten melu- ja väkemannustusten sekä maisema- ja näkemäalueselvitysten osalta jää jossain määrin epäselväksi mikä ympäristövaikutus olisi kokonaiskorkeudeltaan 300 metrisillä voimaloilla. Asialla on oleellista merkitystä, sillä kaava-aineiston perusteella olisi tarkoitus mahdollistaa kokonaiskorkeudeltaan 300 metristen voimaloiden rakentaminen. Lentoestevalojen maisemavaikutusten havainnollistaminen kuvina ja kokonaiskorkeudeltaan 300 metrin voimaloilla olisi täydentänyt ja helpottanut maisemavaikutusten merkittävyyden arviointia.

Sähkönsiirron osalta vaihtoehto VE B on kehittämisen arvoisena vaihtoehtona. Lisäarvoa arviointiin olisi tuonut selvitys metsäalan pinta-alallisesta raivaustarpeesta. Pelkkä johtokäytävän leveystieto ei anna vielä tarkempaa käsitystä raivaustarpeista, metsäluonnon pirstaloitumisvaikutuksista tai hiilinielujen vähentymisestä.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen liikenne -vastuualue katsoo, että liikenteelliset vaikutukset on arvioitu riittävällä tasolla. Vaikutusten arviointiin liittyy joitain epävarmuustekijöitä mm. kuljetussuuntien ja maa-ainesten hankinnan osalta. Raskaan liikenteen lisääntyminen voi lisätä rakennusaikana koettuja häiriöitä ja heikentää liikenteen turvallisuutta sekä aiheuttaa melu-, värinä- ja pölyhaittojen lisääntymistä, mutta liikennemäärien kasvun ei oleteta vaikuttavan oleellisesti liikenteen sujuvuuteen. Merkittävimmin haittavaikutukset ilmenevät hankealueen lähistöllä alemmalla tieverkolla. Liikenteen lisääntymiset on esitetty selostuksen taulukoissa 19-1 ja 19-2, mutta teksteistä ei käy ilmi mistä nykyiset liikennemäärät on taulukkoon otettu. Uusimmat tiedot ovat saatavilla Väyläviraston sivuilta vuodelta 2019 ja selostuksen taulukon luvut poikkeavat näistä. Liittymälupien osalta tulee korjata, että liittymälupa haetaan Pirkanmaan ELY-keskuksesta.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen luonnonsuojeluyksikkö pitää tehtyjä kasvillisuus- ja luontotyyppiselvityksiä sekä luontodirektiivin liitteen IV (a) lajiston selvityksiä suurelta osin asianmukaisina. Luontokartoituksen yhteydessä esiin tulleet voimalapaikan 28 läheisyydessä sijaitseva vapaa-ajan kiinteistö tulee huomioida hankkeen jatkosuunnittelussa.

Sähkönsiirron vaihtoehdolla A on kohtalaisia kielteisiä vaikutuksia useaan arvokkaaseen luontokohteeseen, mutta vaihtoehdossa B vaikutukset ovat vähäiset, joten suositeltavin vaihtoehto jatkosuunnittelulle on VE B. Vaihtoehto B:ssä pystytään

välttämään haitalliset vaikutukset häiriintyvälle luontokohteelle esimerkiksi kohteen kiertämisen tai suuntaporauksen avulla. Samalla voidaan todennäköisesti välttää vesilain mukaisen luvan tarve puron luonnontilan vaarantamiselle.

Arviointiselostuksessa ei ole käsitelty alueella todennäköisesti pesivän mehiläishaukan törmäysriskiä. Törmäysriskiä voidaan todennäköisesti vähentää poistamalla oletetun pesimäalueen lähimpiä voimaloita jatkosuunnittelun yhteydessä.

Luonnonsuojeluyksikkö on antanut erillisen lausunnon hankkeen vaikutuksista Natura 2000 -alueiden luonnonarvoille ja hankealueella esiintyvään metsäpeuraan ja maakotkaan. Maakotkaselvityksessä esiintyviä puutteiden johdosta varovaisuusperiaatteen mukaisesti jatkosuunnittelussa on syytä luopua maakotkan ydinreviirille, eli noin 3,7 km etäisyydelle pesäpuusta sijoittuvista voimaloista. Maakotkaselvitystä on syytä päivittää varsinaisella elinympäristö- ja populaatiomallinnuksella, koska nykyinen mallinnus esimerkiksi aliarvioi hankealueella sijaitsevien turvetuotantoalueiden merkitystä maakotkan saalistusalueena. Alue on mm. kesällä 2020 tehtyjen maakotkahavaintojen perusteella ollut maakotkan potentiaalista saalistusaluetta.

Metsäpeuroille tuulivoimaloista aiheutuu merkittävää visuaalista häiriövaikutusta erityisesti vasomisaikaan. Vaikutuksen on arvioitu ulottuvan jopa 3,5 kilometrin etäisyydelle tuulivoimaloista, joten visuaaliset häiriöt saattavat aiheuttaa esimerkiksi Matosuon Natura 2000 -alueen eteläosan muuttumisen metsäpeuran välttelyalueeksi. Metsäpeuran osalta tulisi pyrkiä saamaan alueella esiintyviä metsäpeuroja satelliittiseurantaan vasomis- ja laidunalueiden arvioimiseksi. Näkemäanalyysiä käyttämällä voidaan arvioida voimalasijoittelun visuaalisia häiriövaikutuksia ja ottamalla käyttöön suunnitteilla oleva metsäpeuran elinympäristömalli, voidaan tarkemmin arvioida hankealueen ja sen ympäristön merkitystä metsäpeuran kannalta. Mikäli hanke toteutuu, tulee pyrkiä saamaan alueella pesivä maakotka satelliittiseurantaan ja seurantaohjelmaan tulee lisätä metsäpeuran seuranta.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen vesihuolto toteaa, että rakennettavalla alueella ei ole valtakunnallisesti arvokkaita harju-, moreeni- tai kallioalueita. Pohjavesialueiden luokituksia ja rajauksia ollaan parhaillaan tarkistamassa ja Ähtärin osalta luokitus on tarkistettu ja Soinissa tarkistaminen on parhaillaan meneillään. Hankealueelle tai alustaville sähkönsiirtoreiteille ei sijoitu luokiteltuja pohjavesialueita. Lähin luokiteltu pohjavesialue, Kolu (1075912) sijaitsee noin 1,2 kilometrin päässä voimalasta nro 5. Alueen luokaksi ehdotetaan 1E, koska alueella otetaan vettä yli 26 talouden tarpeisiin ja alueelta tunnistettu pohjavedestä riippuvainen maaekosysteemi on merkittävä ja suojeltu muun lainsäädännön perusteella.

Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavaan ja Soinin kunnan rantayleiskaavaan merkitty pohjavesialue, joka ulottuu lähelle hankealueen pohjoisreunaa Peuralammen alueella, ei sisälly aiempiin tai meneillään olevassa tarkistuksessa ehdotettuihin luokiteltuihin pohjavesialueisiin. Hankealueelle sijoittuu yksi lähde Matosuonniemen Natura 2000-alueen etelälaidalla ja hankealueen läheisyydessä on myös useita mahdollisia uusia pohjavesialueita. Vesihuoltoryhmä muistuttaa myös ympäristönsuojelulaissa säädettävästä pohjaveden pilaamiskiellosta (YSL 17 §), joka tulee ottaa huomioon tuulivoimarakentamisessa.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen ympäristönsuojeluyksikkö toteaa, että vaikka tehtyjen melu- ja välkemallinnusten perusteella melulle asetut ohjearvot eikä välkkeelle yleisesti käytetyt arvot ylity, sekä melun että välkkeen osalta loma-asuntoja jää vain niukasti ohjearvojen ja suositusten alapuolelle. Hankkeen toteutusvaiheessa tulee ottaa huomioon nykyisen äänimaailman muutos, vaikka ohje- ja suositusarvot eivät mallinnusten mukaan ylitykään. Jätteiden osalta arviointi on riittävä.

Annetuissa mielipiteissä on käsitelty seuraavia osa-alueita:

Tarkasteltavat vaihtoehdot: Vaihtoehtoa VE1 pidetään laajuudeltaan kohtuuttomana. Myös vaihtoehtoa VE2 pidetään täysimääräisesti toteutettuna liian laajana ja terveyden ja elinympäristön kannalta vaarallisena. Tuulivoimaloiden 22 ja 10 todetaan sijaitsevan liian lähellä loma-asuntoja ja voimaloita 7, 8, 9, 21 ja 23 vastustetaan niistä aiheutuvien melun yhteisvaikutusten vuoksi. Arvioinnissa olevien epävarmuustekijöiden ja varovaisuusperiaatteen perusteella lähimpänä asutusta olevat voimalat, 2, 5, 7, 8 ja 10 pyydetään poistamaan. Tarkasteltaviin vaihtoehtoihin olisi toivottu myös neljättä vaihtoehtoa, jossa lähelle asutusta sijoittuvien myllyjen määrä olisi ollut vähäisempi. Mielipiteissä esitetään vaihtoehtoa VE0 eli hanketta ei toteuteta tai voimalat pyydetään sijoittamaan nykyiselle Matosuon turvetuotantoalueelle.

Sähkönsiirto: Sähkönsiirtovaihtoehdon A katsotaan aiheuttavan haittaa asukkaiden viihtyvyydelle ja terveydelle, maankäytölle ja rakentamiselle. Myös vaihtoehdon B katsotaan estävän metsätalouden harjoittamista ja sen todetaan sijaitsevan muuttolintujen levähdysalueella. Sähkönsiirrosta esitettyjä karttoja pidetään liian yleispiirteisinä ja aineistoissa todetaan olevan ristiriitaisuuksia voimajohdon sijainnin osalta.

Melu: tehtyä melumallinnusta ei pidetä luotettavana. Mallinnuksen lähtömelutason arvona on käytetty 106 dB, kun muita hankkeita koskevissa saman voimalatyyppin mallinuksissa lähtömeluarvon on ollut 106,8 dB. Myös tehon kasvattamisella mallinuksessa käytetystä 5,6 MW:sta 10 MW:iin katsotaan olevan vaikutusta melutasoon ja mallinuksessa käytettyä +2dB varmuusarvoa pidetään riittämättömänä. Melumallinuksessa käytettyjen matemaattisten laskelmien puuttumisen katsotaan heikentävän tulosten luotettavuutta ja mm. voimaloiden sijoittamisesta aiheutuvien yhteisvaikutusten riittävä huomioiminen mallinuksissa kyseenalaistetaan. Meluvaikutusten arvioinnissa pyydetään huomioimaan varovaisuusperiaate ja mm. vesistöjen aiheuttama heijastusvaikutus sekä loma-asunnoissa käytettävien hirsirakenteiden heikompi melun eristävyys. Meluvaikutuksissa pyydetään huomioimaan myös voimaloista aiheutuva merkityksellinen sykintä ja voimaloiden keskinäiset etäisyydet, sillä mallinuksessa käytetyn roottorin halkaisija on hankkeessa esitetystä 200 metristä poiketen 162 metriä. Lähiasukkaiden kannalta koetaan epäinhimillisenä se, että lähimmissä reseptoripisteissä melutasojen ovat hyvin lähellä ohjearvoja. Melun katsotaan heikentävän merkittävästi alueen nykyistä luonnonrauhaa.

Välke: arviointia ei pidetä luotettavana, koska tehdyssä välkemallinuksessa käytetty voimalatyyppi ei vastaa hankkeen mukaista voimalaa. Mallinuksessa lapa on

hankkeen mukaista voimalatyyppiä 23,5 % lyhyempi ja kokonaiskorkeus 281 m, kun hankkeen voimalan kokonaiskorkeus on enintään 300 m.

Maisema ja kulttuuriympäristö: Hankkeen maisemavaikutukset koetaan arvioinnissa esitettyä kielteisemmiksi ja arvioinnissa olisi tullut huomioida mm. hankealueen ympäristön maaston korkeuseroista aiheutuvat vaikutukset. Kuvasovitteiden katsotaan olevan puutteellisia ja harhaanjohtavia, koska kuvissa on käytetty kokonaiskorkeudeltaan ja roottorin halkaisijaltaan hankkeen voimalaa pienempää voimalatyyppiä. Kuvasovitteiden määrän todetaan olevan myös vähäinen, kuvauspisteistä katsotaan puuttuvan olennaisia näkymäalueita ja kuvissa esitetyt näkymäalueet todetaan suppeiksi. Myös lentoestevalojen vaikutuksia yöaikaiseen näkymään olisi tullut havainnollistaa ja kulttuuriympäristön arvioinnissa olisi tullut selvittää lähialueen rakennuskanta.

Ihmisten elinolot ja viihtyvyys: voimaloiden katsotaan sijoittuvan liian lähelle vakituista asutusta ja loma-asuntoja, sillä ko. kokoluokan voimaloiden aiheuttamista mahdollisista terveyshaitoista ja pitkäaikaisaltistuksen vaikutuksista ei ole riittävästi tutkittua tietoa. Sosiaali- ja terveysministeriön suositusta (10 x tuulimyllyn napakorkeus eli 2 km) tuulivoimaloiden minimietäisyydestä asukkaisiin pyydetään kunnioittamaan ja mielipiteissä edellytetään myös kolmen kilometrin etäisyyttä asutukseen.

Hankkeen katsotaan aiheuttavan metsäalueiden pirstoutumista ja muuttavan alueen virkistyskäyttöä. Voimaloiden 9, 21 ja 23 alueen todetaan olevan paikallisen väestön suosimaa metsästy- ja marjastusaluetta ja hankkeen katsotaan muuttavan ko. alueen nykyisen luonteen.

Luonnonsuojelualueet: hankealueen katsotaan sijaitsevan liian lähellä Matosuon Natura-aluetta, koska hanke vaarantaa mm. Natura-alueen suojeluperusteena olevan uhanalaisen lintulajien saalistusaluetta. Myös arvioinnissa esitettyjä etäisyyksiä Natura-alueeseen pidetään virheellisinä. Natura-arviointia edellytetään myös Matosuonniemen Natura-alueelle.

Linnusto ja muu eläimistö: selostuksessa esitettyjä lähtötietoja ja maastokartoituksia pidetään puutteellisina ja linnustolle ja muulle eläimistölle aiheutuvia vaikutuksia pidetään arvioinnissa esitettyä merkittävämpinä. Asukkaat ovat seuranneet alueen linnustosta ja muuta eläimistöä laajalti ja seurannan tiedot on esitetty mielipiteissä ja toimitettu mm. Tiira-järjestelmään.

Voimaloiden sijoittamisen liian lähelle maakotkan pesäpuuta katsotaan aiheuttavan häiriövaikutuksia ja todennäköisesti pesinnän epäonnistumista. Hankealueen läheisyydessä sijaitsevalle maakotkanpesälle edellytetään riittävää suoja-aluetta. Hankealueen katsotaan sijoittuvan myös sääksien reviireille ja hankkeessa tulee huomioida myös mahdolliset sääksille aiheutuvat haitat. Voimaloiden sijoittamista arviointiselostuksessa todetulle linnustollisesti huomionarvoiselle Housunkallionkorven alueelle herättää ihmetystä. Arvioinnissa esitetystä poiketen mm. turvetuotantoalueiden reuna-alueiden todetaan olevan potentiaalisia päiväpetolintujen saalistusreviirejä.

Hankkeen katsotaan aiheuttavan haittaa metsäpeurakannalle ja puutteena pidetään sitä, että arvioinnin yhteydessä ei ole laadittu erillistä metsäpeuraselvitystä. Hankealueen todetaan olevan metsäpeuralle hyvin soveltuvaa elinympäristöä. Myös saukkoja, viitasammakoita ja lepakoita koskevia selvityksiä pidetään riittämättöminä. Sähkönsiirtovaihtoehdon A osalta tehtyjä luontoselvityksiä pidetään riittämättöminä linnuston, liito-oravan ja lepakoiden osalta.

Pinta- ja pohjavedet: Rakennettavien alueiden etäisyyttä (n. 700 m) Kolun pohjavesialueeseen ei pidetä riittävänä ja suunnittelussa pyydetään noudattamaan erityistä varovaisuutta. Hautakylän alueella kuljetuksien tai teiden parannuksien katsotaan aiheuttavan vaaraa pohjavedelle, sillä tiealueella sijaitsee lähde. Maa-ainestenoton vaikutukset pohjavesiin pyydetään huomioimaan.

Maankäyttö- ja yhdyskuntarakenne: hankkeen katsotaan aiheuttavan haittaa alueen kiinteistöjen maankäytölle ja rantayleiskaavassa osoitetuille tonteille mm. kiinteistöjen arvomenetyksenä. Myöskään Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavan mukaiselle tuulivoima-alueella laajemmalle hankealueelle ei katsota olevan perusteita.

Maa- ja kallioperä: hankkeen jatkosuunnittelussa pyydetään huomioimaan hankkeesta aiheutuva mahdollinen tärinä ja rakentamisaikaisista louhinnoista aiheutuvat ympäristövaikutukset.

Yhteisvaikutukset: arvioinnista todetaan puuttuvan mm. Soinin Konttisuon ja Kyyjärven Kauniskankaan hankkeet.

Hankkeen edellyttämät luvat: Hankkeelle vaaditaan ympäristölupaa, koska hankkeen katsotaan aiheuttavan asukkaille naapuruussuhdelaisissa tarkoitettua kohtuutonta rasisusta, mm. meluhaittaa. Hankkeelle vaaditaan myös vesilupaa maansiirtotöistä ja maa-ainestenotosta pohjaveden tasoon ja laatuun aiheutuvien vaikutusten vuoksi. Arvioinnissa olisi tullut myös esittää miten ja kenen tehtävä on puuttua hankkeesta aiheutuviin mahdollisiin melu- tai välkehaittoihin.

Osallistuminen: Arvioinnin ei katsota huomioivan riittävästi arviointiohjelmasta annetuissa lausunnoissa ja mielipiteissä esitetyjä näkemyksiä. Tiedottamisessa ja valmisteluprosesseissa pyydetään noudattamaan avoimuutta.

Viestintäyhteydet ja turvallisuus: hankkeen mahdolliset vaikutukset viestintäyhteyksiin ja sitä kautta asukkaiden turvallisuuteen huolestuttavat asukkaita. Hankkeen katsotaan rajoittavan voimala-alueiden käyttöä lavoista putoavasta jäätä aiheutuvan turvallisuusriksin vuoksi. Ko. vaara-alueet pyydetään esittämään kartalla.

Arviointityö ja epävarmuustekijät: arvioinnin katsotaan antavan virheellisen kuvan hankkeen melu- ja välkevaikutuksista, koska arvioinnissa käytetty voimalatyyppi poikkeaa sekä teholtaan että mitoiltaan hankkeen mukaisesta voimalasta. Myös yhteysviranomaisen lausunnon huomioimista pidetään puutteellisena, koska maastoselvitykset on tehty ennen arviointiohjelman valmistumista ja yhteysviranomaisen lausuntoa.

Muuta: tuulivoimaloista syntyvien jätteiden käsittelyä, mm. poistettavien lapojen osalta, pidetään ongelmallisena. Jatkosuunnittelussa pyydetään ottamaan myös kantaa siihen, kuka vastaa turvetuotantoalueiden vesienkäsittelystä

tuulivoimahankkeen käynnistyttyä turvetuotantoalueilla. Hankkeen katsotaan aiheuttavan mm. kiinteistöjen arvon alenemista eikä hankkeella katsota olevan työllisyyttä edistäviä vaikutuksia.

ARVIOINNIN RIITTÄVYYS JA LAATU

Arviointiselostus (Sitowise Oy 25.6.2020) täyttää YVA-lain (252/2017) 19 §:ssä ja YVA-asetuksen (277/2017) 4 §:ssä arviointiselostukselle säädetyt sisältövaatimukset. Selostus on laadittu arviointiohjelman ja olennaisilta osiltaan myös yhteysviranomaisen siitä antaman lausunnon pohjalta eikä se sisällä sellaisia olennaisia puutteita, jotka estäisivät yhteysviranomaisesta laatimasta perusteltua päätelmää hankkeen merkittävistä vaikutuksista. Tehdyn arvioinnin perusteella on mahdollista muodostaa kokonaiskuva hankkeesta ja sen ympäristövaikutuksista sekä tunnistaa ja arvioida hankkeen merkittävät vaikutukset.

Kuulemisen sekä yhteysviranomaisen oman tarkastelun yhteydessä on noussut esille joitain puutteita ja epävarmuustekijöitä. Puutteet ovat luonteeltaan kuitenkin sellaisia, että ne voidaan korjata hankkeen jatkosuunnittelun sekä kaavoituksen ja lupamenettelyjen yhteydessä. Yhteysviranomainen toteaa puutteellisten arviointien osalta seuraavaa:

Vaikutukset Natura 2000 -alueisiin

Arviointiohjelmavaiheessa laaditun Natura-tarvearvioinnin perusteella Natura-arvioinnit on katsottu tarpeellisiksi laatia Matosuon (SACFI10800038) ja Haukisuo-Härkäsuo-Kukkonevan (SPAFI0900093) Natura 2000-alueista.

Tehtyjen arviointien lisäksi Keski-Suomen ELY-keskus on edellyttänyt Natura-arviointia kaava-alueesta lähimmillään noin 3,5 km etäisyydelle sijoittuvasta Aittosuo - Leppäsuo – Uitusharjun (FI0900005) Natura-alueesta, sillä hankkeella voi olla vaikutuksia alueen valinnan perusteena olevaan metsäpeuraan. Arvioinnissa tulee huomioida Soiniin Konttisuon tuulivoimahankkeen kanssa syntyvät yhteisvaikutukset.

Yhteysviranomainen edellyttää huomioimaan Keski-Suomen ELY-keskuksen alueella sijaitsevan Aittosuo - Leppäsuo – Uitusharjun Natura 2000-alueen Natura-arvioinnin tarpeen, kuten alueellinen ELY-keskus on sitä edellyttänyt.

Lähimmillään 0,5 km etäisyydellä lähimmistä tuulivoimaloista sijaitsevasta Matosuonniemen (SACFI10800150) Natura 2000 -alueesta ei ole laadittu Natura-arviointia. Mikäli hankkeen toimesta alueella sijaitsevalle metsätiestölle ja ojastolle täytyy tehdä kunnostustoimenpiteitä tai esimerkiksi sähkönsiirrossa tarvittava maakaapelointi sijoitetaan tiealueelle, tulee toimenpiteiden vaikutukset Natura 2000 -alueeseen arvioida, kuten Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen luonnonsuojeluyksikkö on Natura-lausunnossaan edellyttänyt.

Vaikutukset linnustoon

Hankkeen vaikutuksia maakotkaan on selvitetty arvioinnin yhteydessä laaditun erillisen maakotkaselvityksen avulla. Selvitys sisältää mm. vuonna 2019 tehdyn kahdeksan päivän maastoseurannan, PAT-metodiin perustuvan reviiaritarkastelun ja

törmäysmallinnuksen. Selvityksen mukaan hankkeen vaikutukset maakotkaan ilman lievennystoimenpiteitä on arvioitu vähäisiksi tai kohtalaisiksi.

Annettujen lausuntojen ja mielipiteiden mukaan tehdyssä arvioinneissa esiintyy puutteita. Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen luonnonsuojeluyksikön näkemyksen mukaan lähtötiedoista puuttuu varsinainen elinympäristömallinnus ja maakotkan käyttämää elinympäristöä on arvioitu potentiaalisten saalistusalueiden kautta. Saalistusalueista on poistettu kuitenkin esimerkiksi tuulivoima-alueelle keskeisesti sijoittuvat, osittain toiminnasta poistuneet turvetuotantoalueet, jotka mm. kesällä 2020 tehtyjen maakotkahavaintojen (Tiira lintutietopalvelu, Birdlife Suomi, 2020) perusteella ovat todennäköisesti olleet maakotkan potentiaalisia saalistusalueita. Mallinnus aliarvioi ko. alueen merkitystä maakotkan elinpiirinä ja varsinainen elinympäristömallinnuksen puute heikentää arvioinnin luotettavuutta. Tarkempaa tietoa maakotkan käyttämästä elinympäristöstä olisi saatu mm. kyseisen reviirin emolinnun satelliittiseurannalla.

Keski-Suomen ELY-keskus on myös katsonut, että tehtyyn törmäysriskimallinnukseen liittyy epävarmuustekijöitä, erityisesti väistämiskertoimeen liittyen. Käytetty PAT-metodi voi antaa väärää tietoa lajin käyttämästä alueesta mm. ulossulkemalla lajin saalistusalueina käyttämistä alueista esimerkiksi turvetuotantoalueita, joiden reunapuuston on todettu olevan saalistukseen liittyvinä tähytyspaikkoina. Myös ydinreviirin määrittelemisen tietyn kiinteän etäisyyden päähän pesäpaikasta vääristää todellista kuvaa lajin eniten käyttämästä alueesta.

Metsähallituksen näkemyksen mukaan tehtyjen selvitysten perusteella ei voida riittävän luotettavasti todeta, ettei hankkeesta aiheutuisi merkittäviä vaikutuksia maakotkalle. Selvitys on tehty ilman maastohavainnointia tai satelliittiseurantaa, arvioinnissa ei ole käytetty Suomen olosuhteisiin, tuulivoimasuunnittelun avuksi kehitettyä maakotkan elinympäristömallia eikä arviossa ei ole hyödynnetty olemassa olevia tietoja kotkien suosimista tai välttelemistä alueista. Pelkkä etäisyyksiin perustuva arvio sisältää huomattavaa epävarmuutta.

Yhteysviranomaisen yhtyy edellä esitettyihin asioihin. Maastoseuranta on ollut hyvin vähäistä eikä laaditun mallinnuksen avulla saada riittävän luotettavaa kuvaa maakotkan elinympäristöstä. Jatkosuunnittelussa, ennen alueelle laadittavan osayleiskaavan lopullista hyväksymistä, tehtyä maakotkaselvitystä ja arviota maakotkaan kohdistuvista vaikutuksista tulee tarkentaa. Selvitys tulee perustua tuulivoimasuunnittelun avuksi kehitettyyn maakotkan elinympäristömalliin, huomioiden mm. turvetuotantoalueiden reuna-alueet, sekä satelliittiseurantaa tai muuhun riittävän pitkäaikaiseen maastohavainnointiin perustuvaan lähtöaineistoon. Päivityksessä tulee huomioida liitteenä 1 olevassa Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen luonnonsuojeluyksikön luonnonsuojelulain 65 §:n 2 momentin mukaisessa lausunnossa todetut täydennystarpeet.

Maakotkaselvityksessä on esitetty haittavaikutuksia lieventäviä toimenpiteitä, mutta Keski-Suomen ELY-keskus on katsonut, että lievennystoimenpiteisiin liittyy epävarmuustekijöitä. Yhteysviranomaisen edellyttää, että arvioinnissa esitettyjen lievennystoimenpiteiden toimivuus tulee selvittää ennen alueen osayleiskaavan lopullista hyväksymistä.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen luonnonsuojeluyksikkö on myös huomauttanut, että arvioinnissa ei ole käsitelty alueella todennäköisesti pesivän mehiläishaukan törmäysriskiä, vaikka mehiläishaukan oletettu pesimäalue sijoittuu hankealueelle tuulivoimapaikan välittömään läheisyyteen. Yhteysviranomainen edellyttää tarkentamaan tehtyä arviota mehiläishaukan elinympäristöstä. Täydennyksessä tulee huomioida arviointiselostuksessa esitetty vaikutusten lieventämistoimenpiteet, kuten voimaloiden rakentamisen välttäminen 500 m lähemmäksi linnustollisesti arvokkaimpia alueita sekä vaikutukset linnustollisesti arvokkaaseen Housunkallionkorven alueeseen.

Vaikutukset muuhun eläimistöön

Arvio hankkeen vaikutuksia metsäpeuraan perustuu potentiaalisten ravinnonhankintabiotooppien pinta-alaan, eikä metsäpeuran osalta ole laadittu erillistä selvitystä. Tehdyn arvioinnin mukaan hanke ei muodosta liikkumisestettä metsäpeuroille eikä metsäpeuralla arvioida olevan erityistä välttelykäyttäytymistä voimaloita kohtaan.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen luonnonsuojeluyksikkö on Natura-lausunnossaan huomauttanut, että tuulivoimaloista aiheutuu metsäpeuroille merkittävää häiriövaikutusta erityisesti vasomisaikaan ja tehtyjen selvitysten perusteella jää epäselväksi, missä laajuudessa tuulivoimahanke voisi toteutua ilman merkittäviä vaikutuksia kyseisiin lajeihin. Tuulivoimaloista aiheutuu visuaalisia häiriövaikutuksia ja ne saattavat aiheuttaa esimerkiksi Matosuon Natura 2000 -alueen eteläosan muuttumisen metsäpeuran välttelyalueeksi. Alueella saattaa esiintyä mm. merkittäviä metsäpeuran vasomisalueita, joten vasomis- ja laidunalueille aiheutuvien häiriövaikutusten arvioimiseksi tulisi saada metsäpeuroja satelliittiseurantaan ennen hankkeen mahdollista toteutumista.

Yhteysviranomainen yhtyy luonnonsuojeluyksikön näkemykseen arvioinnin puutteista. Hankkeen jatkosuunnittelussa, ennen alueelle laadittavan osayleiskaavan lopullista hyväksymistä, tulee tarkentaa arviota metsäpeuraan kohdistuvista vaikutuksista. Arvioinnissa tulee selvittää tuulivoima-alueen ja sen ympäristön merkitys Ähtärin alueen metsäpeurakannan vasomis- ja laidunalueisiin ja arviointi tulee perustua Luonnonvarakeskuksen metsäpeuran pantaseuranta-aineistoon tai muuhun vastaavaan riittävään seurantatietoon. Tuulivoimaloista Matosuon Natura 2000 -alueen eteläosiin vasomisaikaan kohdistuvat visuaaliset häiriövaikutukset tulee arvioida näkymäanalyysien avulla. Arvioinnissa tulee huomioida Matosuon alueen lisäksi myös Aittosuo - Leppäsuo – Uitusharjun Natura 2000-alueelle kohdistuvat vaikutukset sekä Konttisuo tuulivoimahankkeesta aiheutuvat yhteisvaikutukset.

Välkevaikutukset

Välkevaikutusten mallinnuksessa on käytetty voimalatyyppiä, jonka napakorkeus on 200 m, roottorin halkaisija 162 metriä ja kokonaiskorkeus 281 m, kun hankkeen mukaisessa voimalassa roottorin halkaisija on enintään 200 metriä ja kokonaiskorkeus enintään 300 m. Mallinnuksen lisäksi välkkeen määrää on laskettu voimalatyyppillä, jonka napakorkeus on 219 m ja kokonaiskorkeus 300 m.

Mallinnuksen ja laskelmien perusteella välkkeen määrä ei ylitä 8 tunnin vuosittaista tai 30 minuutin päivittäistä välketuntimäärää havaintokiinteistöjen kohdilla. Yhteysviranomaisen kuitenkin huomauttaa, että roottorin pituus vaikuttaa olennaisesti syntyvän välkkeen määrään, joten tehdyn arvioinnin perusteella ei voida luotettavasti arvioida hankkeesta aiheutuvaa välkkeen määrää vaan arviointiin jää epävarmuustekijöitä. Arvioinnissa ei ole myöskään kuvattu voimalatyypin eroavuuksista aiheutuvia välkkeen määrään liittyviä epävarmuustekijöitä.

Hankkeen jatkosuunnittelussa tulee huomioida edellä mainitut arvioinnin epävarmuustekijät ja jatkosuunnittelussa välkemallinnusta tulee tarkentaa hankkeen mukaisella voimalatyypillä. Mikäli hankkeen välkevaikutukset muuttuvat nyt esitetystä, lupaviranomaisen tulee rakennuslupavaiheessa, ennen luvan myöntämistä, tarkistaa ympäristövaikutusten arviointiselostuksen ajantasaisuus YVA-lain 27 §:n mukaisesti.

Maisemavaikutukset

Hankkeen vaikutukset maakunnallisesti ja valtakunnallisesti arvokkaisiin kulttuuriympäristöihin ja maisema-alueisiin sekä kulttuurimaisemaan on arvioitu pääosin riittävästi ja tehdyt arvioinnit on kuvattu selkeästi. Arvioinnin luotettavuutta ja vaikutusten havainnollistamista heikentää kuitenkin se, että kuvasovitteissa ja näkymäalueanalyseissa on käytetty voimalatyyppiä, jonka napakorkeus on 200 m, roottorin halkaisija 162 m ja kokonaiskorkeus 281 m.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen alueidenkäyttö on huomauttanut, että maisema- ja näkemäalue selvitysten osalta jää jossain määrin epäselväksi kokonaiskorkeudeltaan 300 metristen voimaloista aiheutuvat vaikutukset. Asialla on oleellista merkitystä, sillä alueelle vireillä olevassa osayleiskaavassa on tarkoitus mahdollistaa kokonaiskorkeudeltaan 300 metristen voimaloiden rakentaminen. Myös lentoestevalojen maisemavaikutuksien havainnollistaminen kuvina ja kokonaiskorkeudeltaan 300 metrin voimaloilla olisi täydentänyt ja helpottanut maisemavaikutusten merkittävyyden arviointia.

Seinäjoen museot on huomauttanut, että lähikylien rakennettuihin kulttuuriympäristöihin kohdistuvia vaikutuksia ei voida arvioida, koska Kolun, Hallaperän ja Korkeaperän kyläalueiden mahdollisista arvokkaista kulttuuriympäristöistä ei ole tietoa, koska alueilla ei ole tehty aiemmin rakennusinventointeja tai kulttuuriympäristöselvityksiä. Museo edellyttääkin selvittämään ko. kylien mahdollisesti arvokkaat rakennetut kulttuuriympäristöt ja niihin mahdollisesti kohdistuvat vaikutukset.

Keski-Suomen ELY-keskus on todennut, että kulttuurimaiseman lisäksi olisi tullut arvioida myös luonnonmaiseman muutosherkkyyttä ja sietokykyä sekä välillisiä vaikutuksia luonnonalueiden virkistyskäyttö- ja matkailupotentiaaliin. Myös eri tuulivoimahankkeista aiheutuva yhteisvaikutuksia olisi tullut teoreettisen arvioinnin lisäksi todentaa näkymäalueanalyseilla ja havainnekuvilla.

Yhteysviranomaisen huomauttaa, että mallinuksissa käytetty poikkeava voimalatyyppi aiheuttaa arviointiin epävarmuustekijöitä heikentäen arvioinnin laatua. Virheellisten johtopäätösten välttämiseksi mallinuksissa olisi tullut käyttää hankkeen

mukaista maksimivoimalatyyppejä. Hankkeen jatkosuunnittelussa, kaavoitusprosessin yhteydessä tulee täydentää tehtyä maiseman ja kulttuuriympäristön arviointia edellä mainituissa lausunnoissa esitettyjen puutteiden osalta.

Pohjavesivaikutukset

Hankkeella ei arvioida olevan vaikutuksia pohjaveden laatuun tai määrään. Hankkeeseen liittyvät rakennustyöt sijoittuvat noin 700 metrin etäisyydelle lähimmästä luokitellusta pohjavesialueesta.

Kolun vesiosuuskunta on todennut, että Hautakyläntie on Kolun vesiosuuskunnan vedenottamon kohdalla huonosti kantava eikä kestä erikoiskuljetuksia. Todennäköisesti tien alla on lähteitä/tihkupintoja tien molemmin puolin ja kuljetusten katsotaan olevan vaaraksi pohjavedelle.

Arvioinnin yhteydessä ei ole arvioitu rakentamisen aikaisten kuljetusten vaikutuksia hankealueen ulkopuolelle sijoittuviin pohjavesiin. Yhteysviranomaisen toteaa, että erikoiskuljetuksista ei saa aiheutua pohjaveden pilaantumisen vaaraa, joten jatkosuunnittelussa tulee selvittää tierakenteiden kestävyys ja mahdolliset vaikutukset Kolun pohjavesialueen pohjaveden laatuun.

Seurantaohjelma

Arviointiselostuksen mukaan hankealueen lähistön maakotkien pesintöjä seurataan Metsähallituksen pesätarkastajien toimesta ja lisäksi hankkeen puitteissa on käynnissä maakotkan satelliittiseurantaohjelma.

Yhteysviranomaisen toteaa, että esitettyyn seurantaohjelmaan tulee lisätä toiminnan aikainen metsäpeurojen tarkkailu, jotta voidaan selvittää missä määrin metsäpeurayksilöt välttelevät yksittäisiä tuulivoimaloita.

Vaihtoehtojen vertailu

Arviointiselostuksessa on vertailtu tuulivoima- ja sähkönsiirtovaihtoehtojen lisäksi pääosin kattavasti hankkeen vaikutuksia suhteessa Etelä-Pohjamaan vaihemaakuntakaavan mukaiseen tuulivoima-alueeseen (tv-alue), kuten yhteysviranomaisen on arviointiohjelmasta antamassaan lausunnossa edellyttänyt.

Vaihtoehtoissa VE1 ja VE2 voimalat 24 ja 26 sijoittuvat maakuntakaavan tv-alueen ulkopuolelle. Kaavassa tv-alueen rajauksen perusteena on ollut lintudirektiivin liitteessä I mainitun lajin pesä, joka on kaavan valmistuksen jälkeen tuhoutunut. Tehdyn arvioinnin mukaan voimalasta 24 saattaa aiheutua reunavaikutuksia voimalan läheisyydessä sijaitsevaan erittäin uhanalaisiin (EN) luontotyyppisiin kuuluvaan ruohoiseen sarakorpeen ja voimaloista aiheutuu maisemavaikutuksia Matosuolle. Tv-alueen ulkopuolisten voimaloiden läheisyydessä ei sijaitse kuitenkaan asutusta eikä voimaloiden poistamisen katsota aiheuttavan muutoksia vaihtoehtojen VE1, VE2 tai VE0 vaikutusten merkittävyyteen.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen alueidenkäyttö on huomauttanut, että maakuntakaavan mukaisen rajauksen ulkopuolelle sijoittuvien voimaloiden osalta on annettava hyväksyttävät perustelut siitä, ettei maakuntakaavassa esitetyt tavoitteet

vaarannu. Etelä-Pohjanmaan liitto on katsonut, että hanke ei ole ristiriidassa maakuntakaavan kanssa. Kahden tuulivoimalan jääminen maakuntakaavan mukaisen rajauksen ulkopuolelle ei muodosta ristiriitaa maakuntakaavan tavoitteiden, suunnitteluperiaatteiden ja muun sisällön kanssa, ja hankerajauksen poikkeamisen ympäristövaikutukset suhteessa maakuntakaavan mukaiseen hankkeen rajaamiseen on riittävällä tavalla selvitetty.

Soinin kunnan ympäristönsuojeluviranomainen on todennut, että maakuntakaavan ulkopuolelle jäävien tuulivoimaloiden vaikutusten arviointia tulee täydentää linnustoltaan runsaan Housunkallionkorven metsäalueen osalta. Ähtärin kunnan tekninen lautakunta on huomauttanut, että tarkastelussa oli ohitettu linnustoltaan runsas Housukallionkorven metsäalue. Poistamalla kyseiset voimalat hankekokonaisuudesta pystyttäisiin huomattavasti vähentämään tuulivoimahankkeen vaikutuksia Matosuon soidensuojelualueen, Isoneva-Pirttinevan soidensuojelun täydennysalueen sekä Housukallionkorven metsäalueen huomionarvoisiin ympäristöarvoihin ja välttämään uhanalaiseen luontotyyppiin kohdistuvat reunavaikutukset.

Yhteysviranomainen pitää tehtyä vaihemaakuntakaavan tuulivoima-alueeseen liittyvää vertailua pääosin riittävänä. Yhteysviranomainen kuitenkin muistuttaa, että vaikka maakuntakaavan tv-alueen perusteena ollut pesä on tuhoutunut, hankkeen jatkosuunnittelussa tulee selvittää voimaloiden 24 ja 26 vaikutukset maakuntakaavoituksen tavoitteisiin, sillä voimalat sijoittuvat mm. lähelle Matosuon Natura-aluetta, linnustollisesti arvokasta Housunkallionkorven aluetta ja Isoneva-Pirttinevan soidensuojelun täydennysaluetta ja niillä voi olla vaikutuksia mm. maakotkaan ja metsäpeuraan.

Vaikutukset viestintäyhteyksiin, puolustusvoimien toimintaan ja tutkiin

Ilman lieventämistoimenpiteitä hankkeella arvioidaan olevan kielteisiä vaikutuksia viestintäyhteyksiin ja TV signaaliin. Hankealueella tai sen läheisyydessä on mobiiliverkon katvealueita, joilla voi esiintyä häiriöitä. TV-signaalien osalta arviointi on alustava, koska arviointia laadittaessa ei ole ollut käytettävissä Digitan lausuntoa eikä vaikutusten merkittävyyttä ole siten voitu määrittää.

Mielipiteissä on esitetty huoli viestintäyhteyksien toimivuudesta ja sitä kautta vaikutusalueella olevien ihmisten turvallisuudesta. Elisa Oyj on todennut hankkeen vaikutusalueella olevan tarvetta rakentaa korvaavaa verkkoa ja yhtiö pyytää huomioimaan sille aiheutuvat haitat. Puolustusvoimien 2. logistiikkarykmentti on muistuttanut, että Puolustusvoimien Pääesikunnalta tulee pyytää uusi hyväksyttävyytyslausunto, koska edellisen lausunnon jälkeen hankkeeseen on tehty muutoksia.

Yhteysviranomainen pitää tehtyä arviointia osittain puutteellisena ja pyytää huomioimaan jatkosuunnittelussa mm. edellä mainitut asiat ja arviointiselostuksessa esitetyt haittojen lieventämistoimenpiteet.

YHTEYSVIRANOMAISEN PERUSTELTU PÄÄTELMÄ

Johtopäätökset hankkeen merkittävistä ympäristövaikutuksista perusteluineen

Yhteysviranomaisen perusteltu päätelmä perustuu YVA-lain 19 §:ssä ja YVA-asetuksen 4 §:ssä annettuihin arviointiselostuksen sisältövaatimukseen, selostuksessa esitettyihin arvioihin sekä annettuihin lausuntoihin ja mielipiteisiin.

Arviointiselostuksessa Kimpilamminkankaan tuulivoimahankkeen eri vaihtoehtojen vaikutusten eroavuuksia ja vaikutusten merkittävyyttä on kuvattu eri vaikutustyyppien arviointien yhteydessä sekä erillisessä vaihtoehtojen vertailuosiossa taulukkomuodossa esitetystä yhteenvedosta. Vaihtoehtojen välisen vertailun lisäksi on verrattu hankkeen vaikutuksia suhteessa Etelä-Pohjanmaan vaihemaakuntakaavan mukaiseen tuulivoima-alueeseen. Tehdyn arvioinnin mukaan hankkeesta ei aiheudu merkittäviä ympäristövaikutuksia. Vaikutukset maisemaan ja ihmisiin on arvioitu kohtalaisiksi kielteisiksi ja meluvaikutukset on arvioitu vähäisiksi tai kohtalaisiksi kielteisiksi. Muilta osin hankkeen vaikutukset on arvioitu vähäisiksi tai myönteisiksi.

Arviointiselostuksessa esitetyn arvion, kuulemisen ja oman tarkastelun perusteella yhteysviranomaisen pitää seuraavia vaikutuksia arvioinnissa esitettyä merkittävämpinä tai muista syistä erityisesti hankkeen jatkosuunnittelussa huomioon otettavina vaikutuksina. Yhteysviranomaisen esittääkin perusteltuna päätelmänään tuulivoimaloiden merkittävistä vaikutuksista seuraavaa:

Vaikutukset Natura 2000 -alueisiin

Arviointiselostuksen yhteydessä jätetyn Natura-arvioinnin mukaan hankkeesta voi aiheutua vaikutuksia Matosuon ja Haukisuo-Härkäsuu-Kukkonevan Natura-alueiden suojeluperusteena oleville lajeille, mutta vaikutukset on arvioitu vähäisiksi kielteisiksi. Sähkönsiirtovaihtoehdoilla ei arvioida olevan vaikutuksia Natura-alueisiin, mutta vaihtoehdosta VEA aiheutuu vähäinen kielteinen vaikutus Isoneva-Pirttinevan soidensuojelun täydennysohjelman alueeseen.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen luonnonsuojeluyksikkö on antanut Natura-arvioinnista luonnonsuojelulain 65 §:n 2 momentin mukaisen lausunnon, jonka mukaan Kimpilamminkankaan tuulivoimahankkeen merkittävimmät vaikutukset kohdistuvat niin Matosuon Natura 2000 -alueella, kuin yleisemmin alueella esiintyviin maakotkiin ja metsäpeuroihin ja nykyisten selvitysten valossa jää epäselväksi, missä laajuudessa tuulivoimahanke voisi toteutua ilman merkittäviä vaikutuksia kyseisiin lajeihin.

Matosuon (FI0800038) Natura 2000 -alue sijoittuu lähimmistä voimaloista noin 1,5 km etäisyydelle. Natura-alueen ulkopuolella tapahtuvien elinympäristöjen muutosten seurauksena hankkeesta saattaa aiheutua välillisiä vaikutuksia luontodirektiivin liitteen II lajeista alueella esiintyvään metsäpeuran Ähtärin osakantaan. Hankkeen toteutuessa Matosuon Natura 2000 -alueen eteläosa tulee todennäköisesti heikentymään metsäpeuran elinympäristönä vaikuttaen kielteisesti myös Natura-alueen eheyteen. Hankkeen vaikutukset Natura 2000 -alueella esiintyvään maakotkaan tulisivat olemaan myös merkittäviä, sillä hankkeen vaikutuksesta alueella sijaitseva maakotkareviiri todennäköisesti häviää. Vaikka kyseessä ei ole suojeluperustelaji, laji on merkittävä Natura 2000 -alueen ekologian kannalta ja täten myös maakotkalla on vaikutusta tarkasteltaessa Natura 2000 -alueen eheyttä. Esitettyyn Matosuon Natura-arviointiin luonnonsuojeluyksikkö yhtyy siltä osin, että

hankkeesta ei yleisesti ottaen arvioida olevan suojeluperusteena oleviin luontotyyppeihin vaikutuksia.

Haukisuo – Härkäsuo – Kukkonevan Natura 2000 -alueen (FI0900093) luontodirektiivin liitteen I luontotyyppeihin kohdistuvien vaikutusten osalta vaikutuksia luontotyyppeihin ei katsota syntyvän, sillä hanke sijoittuu niin etäälle Natura 2000 -alueen ulkopuolelle. Myöskään suojeluperusteina olevien lintulajien vaikutusten osalta Kimpilamminkankaan tuulivoimahanke ei muuta Natura 2000 -alueen elinympäristöjä, ei lisää törmäysriskiä eikä vaikuta Natura 2000 -alueensuojeluperusteina olevien lintujen liikkumiseen. Ottaen huomioon suhteellisen suuri etäisyys ja Matusuon Natura 2000 -alueella sijaitseva maakotkan reviiri, ei Kimpilamminkankaan hankealue todennäköisesti ole osa Haukisuo – Härkäsuo – Kukkonevan Natura 2000 -alueen reviiriä. Varmuus tästä kuitenkin saataisiin vasta satelliittiseurannan avulla.

Mäntykankaan Natura -alueen (FI0800100) osalta luonnonsuojeluyksikkö yhtyy Natura-arviossa esitettyyn arvioon ja Matusonniemen Natura 2000 -alueen (FI0800150) osalta luonnonsuojeluyksikkö yhtyy suurelta osin Natura-arviossa esitettyyn arvioon. Hanke ei aiheuta sellaisia suoria tai välillisiä vaikutuksia, jotka jollain tavoin muuttaisivat ko. Natura 2000 -alueiden suojeluperusteena olevien luontotyyppien tai lajiston elinoloja niitä heikentävästi.

Luonnonsuojeluyksikön Natura-lausunnon perusteella yhteysviranomaisen katsoo, että vaihtoehdot VE1 ja VE2 heikentävät Matusuon Natura-alueen eheyttä, mm. jäljempänä tarkemmin esitettyjen maakotkaan ja metsäpeuraan aiheutuvien vaikutusten kautta. Tehtyjä arviointeja tulee tarkentaa 'arvioinnin riittävyys ja laatu' -kohdassa esitetyn mukaisesti.

Vaikutukset linnustoon

Hankkeen vaihtoehtojen VE1 ja VE2 linnustovaikutukset on arvioitu kokonaisuutena vähäisiksi kielteisiksi. Arvion mukaan hanke kaventaa jonkin verran hankealueen ulkopuolella pesivän maakotkan saalistusreviiriä ja aiheuttaa häiriövaikutuksia paikallisesti huomionarvoiselle Housunkallionkorven linnustoalueelle sekä maakunnallisesti arvokkaalle Matusuon linnustoalueelle. Tehdyn arvion mukaan maakotkaan kohdistuvat haittavaikutukset ovat lievennettävissä/kompensoitavissa.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen luonnonsuojeluyksikkö on Natura-lausunnossaan todennut, että vaikka maakotka ei ole suojeluperustelaji, on laji merkittävä Natura 2000 -alueen ekologian kannalta ja sillä on vaikutusta tarkasteltaessa Natura 2000 -alueen eheyttä. Hankkeen toteutuessa alueella sijaitseva maakotkareviiri todennäköisesti häviää. Laaditussa arviossa käytettyjen lähtötietojen osalta puuttuu varsinainen elinympäristömallinnus, joka olisi antanut tarkempaa tietoa maakotkan käyttämästä elinympäristöstä. Arvioinnissa käytetty mallinnus todennäköisesti aliarvioi tuulivoima-alueen merkitystä maakotkan potentiaalisena saalistusalueena.

Myös mm. Keski-Suomen ELY-keskus on todennut, että tehdyssä arvioinnissa on epävarmuustekijöitä ja hanke voi vaikuttaa heikentävästi mm. maakotkareviiriin ja sitä kautta edelleen maakotkan selviytymiseen ja elinvoimaisuuteen alueella.

Tehdyn arvion perusteella muodostuu yksittäisen maakotkan törmäysriskiksi yksi törmäys kerran yhdeksässä vuodessa. Molemmat emot huomioiden tämä tarkoittaa yhtä törmäystä 4,5 vuodessa. Arvion mukaan vaikutus olisi toteutuessaan suurella todennäköisyydellä merkittävä, mutta vaikutusten toteutuminen on epätodennäköistä ja sen vuoksi vaikutukset on arvioitu kohtalaisiksi.

Luonnonsuojeluyksikkö on todennut, että maakotkan reviirin suojelutaso säilyy suotuisana, mikäli reviirin aikuiset linnut säilyvät elossa ja reviiri pystyy tuottamaan poikasia siten, että populaatio pysyy vakaana tai kasvaa ja vaikutukset kasvavat merkittäviksi, mikäli reviiri on vaarassa autoitua. Saatujen tulosten perusteella Matusuon Natura 2000 -alueen maakotkareviirin suojelutaso ei nyky suunnitelmien valossa säilyisi suotuisana, vaan se on vaarassa autoitua. Pesien ympärillä yleisesti käytetyt 2–3 km:n suojavyöhykkeet eivät vielä sellaisenaan estä tuulivoimapuistosta aiheutuvia vaikutuksia. Suojavyöhykkeet tulisi mukauttaa reviirin ja sen ydinalueen koon mukaan huomioiden erityisesti se, miten maakotka käyttää reviiriään. Varovaisuusperiaatteen mukaisesti maakotkan ydinreviirille sijoittuvista voimaloista tulee luopua.

Maakotkaan liittyvinä lieventämiskeinoina on esitetty tutkaan perustuvaa pysäytysautomaatiikkaa, tekopesien rakentamista kauemmas hankealueesta ja saalistusalueiden kaventumisen kompensoimiseksi haaskaruokintaa. Keski-Suomen ELY-keskuksen mukaan tekopesien rakentaminen on tietyillä reunaehdoilla toimiva tapa parantaa maakotkan edellytyksiä tuottaa poikasia, mutta tutkan pysäytysautomaatiikkaa ei voida pitää täysin luotettavana haittojen lieventämiskeinona. Haaskaruokinnalla voidaan parantaa kotkien ravintoresursseja, mutta ongelmana on vaade hyvin pitkäjänteisestä sitoutumisesta.

Yhteysviranomaisen katsoo, että hankkeesta aiheutuu merkittäviä vaikutuksia erityisesti arvioinnissa esitetulle maakotkan ydinreviirille, joka sijoittuu noin 3,7 km etäisyydelle pesästä. Tarkemman elinympäristön ja törmäysriskin selvittämiseksi jatkosuunnittelussa tulee päivittää maakotkaa koskevaa arviota kohdassa 'arvioinnin riittävyys ja laatu' todetun mukaisesti.

Muiden linnustovaikutusten osalta yhteysviranomaisen edellyttää huomioimaan erityisesti linnustollisesti arvokkaan Housunkallionkorven sekä arviointiselostuksessa esitetyt lieventämistoimenpiteen, kuten voimaloiden rakentamisen välttämistä 500 m lähemmäksi linnustollisesti arvokkaimpia alueita. Lisäksi yhteysviranomaisen korostaa toiminnan aikana tehtävää riittävän pitkäaikaisen maakotkaseuranta.

Vaikutukset metsäpeuraan

Arvioinnin mukaan hankkeesta ei arvioida aiheutuvan merkittäviä vaikutuksia metsäpeuraan. Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen luonnonsuojeluyksikkö on kuitenkin todennut, että metsäpeurat liikkuvat vuodenkierron aikana hyvin laajoilla alueilla ja Ähtärin alueen metsäpeurapopulaatiota tulee tarkastella kokonaisuutena. Muutokset Natura-alueiden ulkopuolisilla elinympäristöillä saattavat aiheuttaa välillisiä vaikutuksia Natura-alueille esimerkiksi talvi- ja kesälaidunalueiden välisten kulkuyhteyksien häiriintymisen ja laidunalueiden pirstoutumisen kautta, joten nykyisten hankevaihtoehtojen kohdalla ei voida poissulkea merkittäviä haitallisia vaikutuksia niin Matusuon Natura 2000 -alueella esiintyvään, kuin laajemmin alueen

metsäpeurapopulaatioon. Matosuon saavutettavuus saattaa myös heikentyä Konttisuon tuulivoimahankkeen yhteisvaikutuksista.

Hankkeen vaikutuksia metsäpeuraan on tarkasteltu lähinnä hankealueella esiintyvien potentiaalisten laidunalueiden kautta, mutta hankkeesta saattaa aiheutua erityisesti vasomisaikana myös visuaalista häiriötä, joka saattaa aiheuttaa Matosuon Natura 2000 -alueen eteläosan muuttumisen metsäpeuran välttelyalueeksi. Hanke heikentäisi todennäköisesti Matosuon Natura 2000 -alueen eteläosaa metsäpeuran elinympäristönä, mikä vaikuttaisi kielteisesti myös Natura-alueen eheyteen.

Yhteysviranomaisen yhtyy luonnonsuojeluyksikön näkemykseen ja toteaa, että hankkeesta voi aiheutua merkittäviä vaikutuksia alueen metsäpeurakantaan ja sitä kautta myös mm. läheisten Natura-alueiden eheyteen ja suojeluperusteisiin. Tehtyä arviointia tulee tarkentaa 'arviointin riittävyys ja laatu' kohdassa todetun mukaisesti ja tuulivoimaloiden lopullista määrää päätettäessä tulee huomioida, että kirjallisuuden perusteella visuaalisten häiriövaikutusten on arvioitu ulottuvan jopa 3,5 kilometrin etäisyydelle tuulivoimaloista.

Meluvaikutukset

Toiminnan aikaisia meluvaikutuksia on arvioitu melumallinnusten avulla. Mallinnuksessa on käytetty V162 5.6 MW –voimalaa, jonka napakorkeus on 200 metriä ja lähtömelutaso 104,0 dB(A). Arvioinnissa on laadittu kaksi eri mallinnusta. Toisessa mallinnuksessa melutasoon on lisätty ympäristöministeriön ohjeen mukainen 2 dB(A) varmuusarvo, jolloin voimaloiden äänitehotaso on 106,0 dB(A) ja toisessa on esitetty tilanne, jossa äänitehotasoon 106 dB(A) on lisätty vielä 2 dB(A), jolloin lähtömelutasoksi on saatu 108,0 dB(A). Pienitaajuisen sisämelutason laskennassa on käytetty suomalaisessa tutkimuksessa saatuja kansallisia eristävyysarvoja.

Tehtyjen mallinnusten perusteella vaihtoehdoista VE1 ja VE2 ei aiheudu melulle annettujen ohjearvojen ylityksiä lähimpien asuin- tai lomarakennusten kohdilla. Myös pienitaajuisen melun taso alittaa annetut raja-arvot lähimmissä häiriintyvissä kohteissa. Yöajan 40 dB keskiäänitasoalueelle ei sijoitu myöskään kaavoissa asumiseen tai loma-asumiseen osoitettuja alueita tai rakennuspaikkoja. Melutaso ylittää päiväajan ohjearvon (45 dB(A)) Matosuonniemen Natura-alueella, mutta alueen suojeluperusteena on kasvillisuus eikä alueella ole virkistyskäyttöä. Arpaisten ulkoilureitillä päiväajan ohjearvo ei ylity.

Toiminnanaikaisten meluvaikutusten merkittävyys on arvioitu sekä vaihtoehdossa VE1 että vaihtoehdossa VE2 vähäiseksi tai kohtalaiseksi kielteiseksi. Melulle annetut ohjearvot eivät ylity, mutta vaikutusalueen on todettu olevan kohtalaisen herkkä muutokselle alueen hiljaisuuden vuoksi.

Yhteysviranomaisen toteaa, että erityisesti vaihtoehdossa VE1, lähimpien asuin- tai lomarakennusten kohdilla meluarvot ovat hyvin lähellä melulle annettua yöajan ohjearvoa (40 dB(A)). Melumallinnukset on tehty 5,6 MW voimalalla, kun tarkasteltavien vaihtoehtojen yksikkötehot ovat 10 MW. Vaikka melupäästö ei lisäännä tehon kasvan kanssa suorassa suhteessa, mallinnuksessa ja tarkasteluvaihtoehdoissa olevat voimaloiden tehoa koskevat poikkeavuudet

aiheuttavat huomattavan epävarmuustekijän. Yhteysviranomaisen pitää varovaisuusperiaatteen mukaisesti hyvänä asiana, että melun leviämistä on mallinnettu myös 108 dB(A) lähtömelutasolla ylimääräistä 2 dB(A) varmuusarvoa käyttäen. Arvioinnissa olisi tullut kuvata kuitenkin myös selkeästi mallinnuksessa ja hankkeen voimaloiden tehoissa olevan poikkeavuudet ja niistä aiheutuvat mahdolliset melun lähtömelutasoon ja melun leviämiseen liittyvät epävarmuustekijät. Mallinnuksessa käytetty roottorin halkaisija poikkeaa myös hankkeen mukaisesta enimmäispituudesta ja arvioinnissa olisi tullut arvioida siitä aiheutuvat mahdollinen vaikutukset voimaloiden sijoitteluun tai hankkeesta aiheutuviin meluvaikutuksiin.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen ympäristönsuojeluyksikkö on huomauttanut, että alueelle sijoittuu loma-asutusta, jossa melutaso jää vain niukasti ohjearvojen alapuolelle ja hankkeen toteutusvaiheessa tulee ottaa huomioon alueen nykyisen äänimaiseman muutos, vaikka ohje-arvot eivät mallinnusten mukaan ylitäkään. Mielenpitoisissa on nostettu esiin myös huoli mallinnusten luotettavuudesta huomioiden hankkeessa ja mallinnuksessa käytettyjen voimaloiden väliset poikkeavuudet ja mallinnuksen mukaiset melutasot suhteessa melulla annettuihin ohjearvoihin lähimmissä häiriintyvissä kohteissa. Yhteysviranomaisen katsookin, että vaikka tehdyn arvioinnin perusteella hankkeesta ei aiheudu melulle annettujen ohjearvojen ylityksiä, edellä mainitut epävarmuustekijät ja alueen nykyinen hiljainen äänimaisema huomioiden, hankkeesta ja erityisesti vaihtoehdosta VE1 voi aiheutua arvioinnissa esitettyjä merkittävämpiä meluvaikutuksia läheiselle asutukselle. Yhteysviranomaisen edellyttää noudattamaan jatkosuunnittelussa meluvaikutusten osalta erityistä varovaisuusperiaatetta ja mikäli hankkeen meluvaikutukset eroavat rakennuslupavaiheessa arviointiselostuksessa esitetystä, lupaviranomaisen tulee selvittää YVA-lain 27 §: n mukaisesti ympäristövaikutusten arviointimenettelyn ajantasaisuus ELY-keskuksen YVA-yhteysviranomaiselta ennen lupien myöntämistä.

Tuulivoimaloiden melusta aiheutuvaa meluhaittaa voidaan ehkäistä ympäristöluvassa annetuilla määräyksillä, mikäli voimaloista saattaa aiheutua naapuruussuhdelain 17 §:n mukaista kohtuutonta meluhaittaa asukkaille. Yhteysviranomaisen kuitenkin muistuttaa, että ensisijainen keino meluhaittojen ehkäisyyn on voimaloiden sijoittaminen riittävän etäälle asutuksesta, jotta ympäristöluvan tarve ei ylitä.

Rakentamisaikaiset meluvaikutukset on arvioitu kokonaisuutenaan vähäisiksi. Rakentamisen aikaisen melun osalta yhteysviranomaisen yhtyy tehtyyn arvioon.

Vaikutukset ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen

Hankkeen molempien toteutusvaihtoehtojen vaikutukset ihmisiin on arvioitu kohtaisiksi kielteisiksi. Vaikutusten on arvioitu aiheutuvan lähinnä maisemavaikutusten kautta eikä vaikutuksia terveyteen tai turvallisuuteen arvioida aiheutuvan normaalin toiminnan seurauksena. Maisemavaikutukset on arvioitu merkittävimiksi hankealueen läheisyydessä sijaitseville Kolun, Hallaperän, Hautakylän ja Löytöperän kyläalueille sekä Isojärvelle ja sen ranta-alueille. Tuulivoimaloiden on todettu muuttavan maiseman ja rauhallisen luontoympäristön rakennetuksi elinympäristöksi, mikä voidaan kokea häiritseväksi. Virkistyskäytön osalta hankkeen todetaan muuttavan alueen luonnontilaisen ympäristön luonnetta ja identiteettiä, mutta se ei estä virkistyskäyttöä alueella.

Maisemavaikutusten lisäksi ihmisille aiheutuu vaikutuksia myös mm. melusta ja välkkeestä. Tehdyn arvioinnin mukaan asuin- ja vapaa-ajan rakennuksia sijoittuu melulle annetun yöajan ohjearvon 40 dB tuntumaan, mutta voimaloista ei aiheudu melulle asetettujen ohjearvojen ylityksiä. Vaihtoehdossa VE1 ohjearvon 40 dB tuntumaan sijoittuu useampi rakennus kuin vaihtoehdossa VE2. Melun vaikutukset on todettu merkittävyydeltään kohtalaisen kielteisiksi.

Välkkeen määrälle ei Suomessa ole asetettu raja-arvoja, mutta suositusarvoina on yleisesti käytetty Ruotsin ja Saksan suositusarvoa 8 tunnin vuosittaisesta ja 30 minuutin päivittäisestä enimmäismäärästä. Tehtyjen välkemallinnusten perusteella vaihtoehdoista VE1 ja VE2 ei aiheudu suositusarvojen ylityksiä yhdenkään asuin- tai vapaa-ajan rakennuksen kohdalla ja hankkeen välkevaikutukset asutukselle on arvioitu vähäisiksi kielteisiksi.

Yhteysviranomaisen huomauttaa, että tehtyihin melu-, välke- ja maisema-arviointeihin liittyy epävarmuustekijöitä. Arvioinnin pohjana käytetyissä melu- ja välkemallinuksissa sekä kuvasovitteissa ja näkymäalueanalyysissä käytetyt voimalatyyppit eivät vastaa ominaisuuksiltaan hankkeen mukaista voimalatyyppiä vaan ovat sekä mitoitukseltaan että teholtaan pienemmät. Tämä heikentää arviointien luotettavuutta sekä lisää osaltaan vaikutusalueen ihmisissä huolta ja pelkoa, mikä on havaittavissa mm. selostuksesta jätetyissä mielipiteissä ja yleisötilaisuuksissa saaduissa palautteissa.

Hankkeen vaikutukset ovat luonteeltaan pitkäaikaisia ja kun huomioidaan alueen nykyinen maisemakuva ja hiljainen äänimaisema, muutos on huomattava erityisesti hankkeen lähialueella. Jotta hankkeesta ei aiheutuisi merkittäviä vaikutuksia ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen, jatkosuunnittelussa tulee noudattaa varovaisuusperiaatetta ja huomioida 'arvioinnin riittävyys ja laatu' sekä 'meluvaikutukset' kohdassa esiin tuodut asiat. Annetuissa mielipiteissä hankkeelle on edellytetty ehkäisemiseksi. Yhteysviranomaisen kuitenkin huomauttaa, että rakennettavien voimaloiden lopullinen määrä, sijainti ja ominaisuudet tulee suunnitella siten, että hankkeesta ei aiheudu naapuruussuhdelain 17 §:n mukaisia haittoja ja voimaloille myönnettävien lupamenettelyiden yhteydessä lupaviranomaisen on varmistettava perustellun päätelmän ajantasaisuus lupa-asiaa ratkaistaessa YVA-lain 27 §:n mukaisesti.

Yhteysviranomaisen muistuttaa, että vaikka vaihtoehtojen VE1 ja VE2 väliset erot on arvioitu vähäisiksi, vaihtoehdon VE2 voimaloiden vähäisempi määrä lieventää Isojärven ja Hallaperän länsipuolella sijaitsevalle vapaa-ajanasutukselle kohdistuvia haittoja.

Sähkönsiirron vaikutukset

Sähkönsiirtovaihtoehtojen vaikutukset on arvioitu pääosin vähäisiksi kielteisiksi tai niistä ei ole arvioitu aiheutuvan ympäristövaikutuksia. Kasvillisuuteen ja luontotyypeihin vaihtoehdon VE A on arvioitu olevan kuitenkin aiheuttavan kohtalaisia kielteisiä vaikutuksia. VE A muuttaa merkittävästi kolmea korpi- tai kangasmetsäkohdetta sekä Pohjoisjoen varren metsälakikohdetta. Sähkönsiirtoreitillä olisi vaikutuksia myös viiteen harvapuustoiseen suokohteeseen. Vaihtoehdossa VE A rakennetaan uutta ilmajohtoa noin 30 km ja vaihtoehdossa VE B sähkönsiirto

toteutetaan 1,9 km maakaapeilla, joten sähkönsiirtoon käytettävissä alassa on myös huomattavia eroavuuksia. Vaihtoehdon VE B vaikutukset kasvillisuuteen ja luontotyypeihin on arvioitu vähäisiksi kielteisiksi.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen alueidenkäyttö ja luonnonsuojeluyksikkö ovat pitäneet vaihtoehtoa VE B ympäristövaikutusten kannalta suotuisampana vaihtoehtona. Luonnonsuojeluyksikkö kuitenkin toteaa, että jatkosuunnittelussa on syytä selvittää, voidaanko vaihtoehdon B linjalle sijoittuvaan luontokohteeseen tai puroon kohdistuvia vaikutuksia ehkäistä kiertämällä tai suuntaporauksella.

Yhteysviranomaisen yhtyy sähkönsiirron osalta tehtyihin arviointeihin ja toteaa, että haitallisten vaikutusten ehkäisemiseksi suunnittelussa tulee huomioida arviointiselostuksessa esitetyt lieventämiskeinot sekä luonnonsuojeluyksikön kommentissa todetut asiat. Mikäli jatkosuunnitteluun valitaan vaihtoehto VE A, tulee maastokartoituksen perusteella selvittää sähkönsiirron vaikutukset linjan läheisyydessä sijaitsevaan liito-oravan elinympäristöön.

Muita huomioita

Arvioinnin mukaan vaihtoehtojen välillä ei ole merkittäviä eroavuuksia. Vaihtoehdossa VE2 voimalat sijoittuvat osittain kauemmaksi asutuksesta ja voimaloiden kokonaismäärä on pienempi. Vaihtoehto VE2 on arvioitu myös maiseman kannalta eheämmäksi kuin vaihtoehto VE1, mutta linnuston ja muuhun eläimistöön tai muihin luonnonoloihin kohdistuvien vaikutusten osalta vaihtoehdoilla ei ole erityisiä eroja. Kokonaisuutenaan vaihtoehdon VE2 ympäristövaikutukset on arvioitu hieman vähäisemmiksi kuin vaihtoehdossa VE1.

Huomioiden, että vaihtoehtojen välillä ei ole merkittäviä eroavuuksia ja mielipiteissä on esitetty yksittäisten voimaloiden poistoa, yhteysviranomaisen pyytää huomioimaan Soinin kunnan ja Ähtärin kaupungin toiveet voimalakohtaisesta lisätarkastelusta negatiivisten luontoon ja ympäristöarvoihin sekä ihmisten terveyteen ja toimintaan kohdistuvien vaikutusten vähentämiseksi.

Hankkeen suunnittelussa tulee noudattaa Väyläviraston lausunnossa mainittuja ohjeita ja määräyksiä. Jatkosuunnittelussa tiedot nykyisistä liikennemääristä tulee päivittää Väylävirastolta saatavilla tiedoilla ja liittymälupien osalta tulee huomioida, että liittymälupa haetaan Pirkanmaan ELY-keskuksesta.

YHTEYSVIRANOMAISEN PERUSTELLUSTA PÄÄTELMÄSTÄ TIEDOTTAMINEN

ELY-keskus lähettää yhteysviranomaisen perustellun päätelmän hankkeesta vastaavalle. Hankkeesta annetut lausunnot ja mielipiteet on toimitettu hankkeesta vastaavalle sähköisesti. Alkuperäiset asiakirjat säilytetään ja arkistoidaan Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksessa sähköisessä muodossa asianhallintajärjestelmässä. Yhteysviranomaisen perusteltu päätelmä lähetetään myös tiedoksi lausunnon antajille.

Kuulutus yhteysviranomaisen perustellusta päätelmästä on nähtävillä Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen verkkosivuilla <http://www.ely-keskus.fi/web/ely/kuulutukset> (>valitse aluevalinnasta Etelä-Pohjanmaa) ja Soinin ja

Karstulan kuntien sekä Ähtärin kaupungin verkkosivuilla kunta.soini.fi, www.karstula.fi ja www.ahtari.fi.

Perusteltu päätelmä on nähtävillä verkkosivuilla: www.ymparisto.fi/kimpilamminkankaantuulivoimaYVA ja virka- ja aukioloaikoina Soinin kunnassa (Multiantie 27 A, 63800 Soini), Soinin kunnankirjastossa (Alajärventie 2, 63800 Soini), Ähtärin kaupungintalolla (Ostolantie 17, 63700 Ähtäri), Ähtärin kaupunginkirjastossa (Lukiontie 3, 63700 Ähtäri), Karstulan kunnassa (Virastotie 4, 43500 Karstula) ja Karstulan kunnankirjastossa (Koulutie 15, 43500 Karstula).

Ympäristönsuojelupäällikkö

Päivi Kentala

Ylitarkastaja

Elina Venetjoki

Tämä asiakirja on hyväksytty sähköisesti.

SUORITEMAKSU, MÄÄRÄYTYMISEN PERUSTEET JA MAKSUA KOSKEVA OIKAISUVAATIMUSOSOITUS

Suoritemaksu 11 000 € (alv 0 %)

Maksu määräytyy valtioneuvoston asetuksen ELY-keskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuosina 2019 ja 2020 annetun valtioneuvoston asetuksen (1372/2018, muutos) liitteen mukaisesti. Maksutaulukon mukaan YVA-laissa tarkoitettu perusteltu päätelmä tavanomaisessa hankkeessa (14–23 henkilötyöpäivää) on 11 000 euroa.

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että lausunnosta perittävän maksun määräytymisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia siihen oikaisua Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselta kuuden kuukauden kuluessa maksun määräytymisestä. Osoite: Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus, Ympäristö ja luonnonvarat vastuualue, PL 262, 65101 Vaasa, sähköpostiosoite: kirjaamo.etela-pohjanmaa@ely-keskus.fi.

LIITTEET

- Liite 1 Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus, Luonnonsuojelulain 65 §:n 2 mom, mukainen lausunto Natura-alueisiin kohdistuvista arvioinneista, Kimpilamminkankaan tuulivoimahanke, Soini ja Ähtäri
- Liite 2 Annetut lausunnot, mielipiteet ja asiantuntijakommentit

JAKELU

Energiequelle Oy

Sitowise Oy

Soinin kunta ja Soinin kunnankirjasto

Ähtärin kaupunki ja Ähtärin kaupunginkirjasto

Karstulan kunta ja Karstulan kunnankirjasto

Tiedoksi

Lausunnonantajat

Tämä asiakirja EPOELY/1853/2019 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument EPOELY/1853/2019 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Kentala Päivi 28.10.2020 11:20

Esittelijä Venetjoki Elina 28.10.2020 11:17